

Дневна хемеротека за 15.01.2016г.

Утрински - [Швајцарија инвестира во водите на Македонија](#)

ШВАЈЦАРИЈА ИНВЕСТИРА ВО ВОДИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

Френк Видеркер

регионален советник за води и животна средина од Швајцарска агенција за развој и соработка

Јасминка Павловска

Швајцарија е еден од најпосветените поддржувачи на Македонија во воведување подобро управување со животната средина и особено водите. Кои се главните предизвици со кои се соочува државата во овие области и на кој начин швајцарската помош помага за тие да се надминат?

Предизвиците со кои се соочува Македонија во поглед на управувањето со животната средина и водите се повеќекратни и комплексни. Помеѓу позначајните се прашањата поврзани со третманот на отпадните води, управувањето со цврстиот отпад, дотраеноста на дел од водната инфраструктура, ограничените финансиски и технички ресурси за одржливо управување. Прашањата поврзани со спроведувањето на регулативата и барањата на директивите на ЕУ од областа на животната средина, како и јавната свест, дополнително ја усложнуваат состојбата.

Со цел да го поттикне надминувањето на дел од овие предизвици, Швајцарија обезбедува финансиска [поддршка](#) насочена кон исполнување на стандардите

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

на ЕУ за заштита на животната средина. Во подолг временски период, Швајцарија го помага воведувањето соодветен третман на отпадните води во повеќе градови и населени места во државата. Исто така, преку рехабилитација на постојните водоснабдителни системи и зајакнувањето на капацитетите на јавните комунални претпријатија во некои од општините, Швајцарија придонесува кон развој на инклузивни јавни услуги.

Важен дел од проектите во државата се однесуваат на интегрирање на пристапите на зачувување на природата и одржливо управување со природните ресурси во локалниот економски развој, подобрувајќи ја притоа состојбата во животната средина и поттикнувајќи ги економските добивки.

Веќе една деценија Швајцарската агенција за развој и соработка финансира многубројни проекти во преспанскиот регион. Кои се главните достигнувања и придобивките до сега за населението од овој проект? Кои се главните елементи за успехот на оваа програма?

Достигнувањата на сеопфатната програма за заштита на Преспанско Езеро, која Швајцарската агенција за развој и соработка ја реализира преку Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП), се многубројни. Тука би ги вброил намалувањето на внесот на загадувачки материји и нутриенти во Преспанско Езеро, воспоставувањето редовен систем за мониторинг на езерото и притоците, ставањето во функција на Паркот на природата „Езерани“, значителниот напредок во подобрувањето на земјоделските практики. Благодарение на континуираната [поддршка](#), производителите од Преспа го подобрија производството на јаболка, намалувајќи ја истовремено примената на пестициди и вештачко ѓубре и подобрувајќи ја ефикасноста на користењето на водите за наводнување.

За прв пат во државата, во Преспа е воспоставена постројка за компостирање со чија помош значителен дел од органскиот отпад кој претходно претставуваше сериозна закана за водите, сега се трансформира во производ од огромна корист за фармерите. Произведениот компост се' повеќе се користи на земјоделските површини во Преспа, подобрувајќи ги својствата на почвата и намалувајќи го трансферот на загадувачките материји од почвата во водите.

Општината Ресен формира посебен Сектор за животната средина, издигнувајќи ја на тој начин заштитата на животната средина како врвен

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

приоритет и зајакнувајќи ги капацитетите за одржливо управување со ресурсите на интегрален начин.

Меѓу клучните елементи на успехот на програмата се нејзиниот холистичкиот пристап, вклучувањето на сите релевантни субјекти од најраните фази, но и огромната посветеност на главните партнери на проектот, пред се, на Општина Ресен.

Еден од најновите проекти што Швајцарија ги финансира во Македонија е интегралното управување на сливот на реката Струмица. Овој дел од државата е познат по многубројните предизвици поврзани со управувањето со водите. Кои се целите и очекуваните резултати на овој најнов потфат?

Слично на примерот на Преспа, во сливот на река Струмица ќе биде применет холистички пристап во надминувањето на предизвиците. Мерките чијашто реализација, повторно преку УНДП, ќе биде поддржана во текот на наредните 5-6 години произлегуваат од Планот за управување со сливот на река Струмица, изработен претходно во согласност со Директивата за води на ЕУ.

Оваа комплексна програма има за цел да ги подобри условите за живот на населението и еколошкиот статус на сливното подрачје преку воведување на пристапот на интегрално управување со водните ресурси. Преку серија инвестиции значително ќе се намалат притисоците врз водните ресурси од различно потекло (пр. отпадни води од домаќинствата и индустријата, земјоделски активности) и ќе се зајакне отпорноста на сливот кон поплавите чијашто зачестеност и интензитет во последните години претставуваат значајна закана за економијата на регионот.

Она што за прв пат преку овој проект ќе се демонстрира во сливот на реката Струмица е еден интегрален пристап на управување со ризикот од поплави. Сливот ќе стане национален пилот-регион каде што ќе се применуваат во пракса барањата на Директивата за поплави на ЕУ – регулатива што се' уште не е целосно воведена во националното законодавство.

Утрински - Ќе се регулира коритото на Вардар во Тетовско

ЌЕ СЕ РЕГУЛИРА КОРИТОТО НА ВАРДАР ВО ТЕТОВСКО

Тетово – Долго најавуваниот проект за регулација на коритото на реката Вардар во полошкиот крај почнува да се реализира. Од Министерството за животна средина и просторно планирање најавуваат дека веќе се одобрени средства од буџетот и дека конечно ќе биде решен овој горлив проблем. Според најавата, проектот почнува да се реализира на потегот од селото Туденце до Јегуновце, каде што водите на Вардар најмногу се разливаат и причинуваат штети не само на земјоделството, туку и на куќите и приватните стопанства, особено во селото Ротинце.

„Во тек е јавен тендер за изградба на коритото на Вардар во должина од седум километри. Предвидено е реализацијата да започне во текот на оваа година, а работите да завршат за три години. На добар пат сме овој мошне тежок проблем конечно да го разрешиме“, изјави Нурхан Изаџири, министер за животна средина и просторно планирање при посетата на општина Јегуновце.

И градоначалникот на оваа општина во долнополошкиот крај, Тони Коцевски е оптимист и очекува со реализацијата на проектот конечно да се разреши овој голем проблем. „Работите ќе започнат наскоро. За период од три години ќе биде регулирано коритото на Вардар во должина од седум километри. Целиот проект ќе чини околу 6,5 милиони евра. Жителите на општината со години имаат проблеми со големите поплави и излевање на водите на Вардар, особено по обилни дождови какви што го зафаќаат нашиот крај. Ова не е проблем само на општината Јегуновце, туку и за целиот регион. Се надевам дека дефинитивно ќе биде решен“, рече градоначалникот на Јегуновце.

Долнополошкиот крај, особено селата Ротинце, Копанце, Туденце и Сиричино често беа изложувани на сериозни закани од поплави. Водата се разливаше не само по полето, туку навлегуваше и во куќите, причинувајќи огромни штети. Во некои дворови, па и приземни простории, се појавуваат и подземни води. Имаше периоди кога оваа состојба траеше и по неколку седмици, уништувајќи им го целиот приход на земјоделците. (Г.Е.)

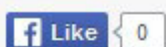
**Пресекот на информации содржани во Дневната хемеротека се прави до 12 часот.
Информациите објавени во медиумите после тој термин ќе бидат содржани во наредната хемеротека.*

Порта 3 - [Меѓународен конгрес за рециклирање на електронски отпад во Австрија](#)

Меѓународен конгрес за рециклирање на електронски отпад во Австрија

Од 19 до 22 јануари 2016 во Салцбург, Австрија, ќе биде одржан 15. Меѓународен конгрес за рециклирање на електронски отпад (IERC). Некои од темите за кои ќе стане збор на овој конгрес, ќе бидат предизвиците на циркуларната економија, рециклирањето на благородните и стратешките метали, најдобрите достапни технологии за рециклирање, деловни можности од оваа област и друго. Во рамките на конференцијата ќе бидат одржани работилници посветени на секундарните сировини и литиумските батерии.

A1 On - [Подводни градови на иднината](#)

Подводни градови на иднината

Објавено: 18:42, 14/01/2016 Прегледано: 94 пати.

8
SHARES

Facebook

Twitter

Белгискиот архитект Винсент Селабе разви планови за неверојатен океански град изграден од рециклиран отпад.

**Пресекоот на информации содржани во Дневната хемеротека се прави до 12 часот.
Информациите објавени во медиумите после тој термин ќе бидат содржани во наредната хемеротека.*

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Овој футуристички градежен предлог би се протегал и до еден километар длабочина и планирано е да биде комплетно направен од 3Д отпечатен пластичен отпад.

Архитектонскиот концепт служи за да се истакне најдобриот можен начин на моменталната ситуација во која се наоѓа човештвото, се поголемото исцрпување на природните ресурси, како и потребата за чистење на океаните и животната средина. Предложените морски згради би биле изградени од мешавина на алги и разен отпад, кој потоа би бил 3Д отпечатен, за да се создаде мрежа на градски кули и комплекси.

Предвидено е градот да има обновливи извори на енергија, а храната би била од одгледувани алги, планктони и мекотелци, заедно со градините за зеленчук и овошје, кои би се наоѓале под нивото на водата.

**Пресекот на информации содржани во Дневната хемеротека се прави до 12 часот.
Информациите објавени во медиумите после тој термин ќе бидат содржани во наредната хемеротека.*